

BÜLTEN

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ ÜYE VE DESTEKÇİLERİ İÇİN
2016/2

UÇURUMUN KİYİSİ: 15 TEMMUZ
İNSAN HAKLARI TEHLİKE ALTINDA

6-7

GÖRMEZDEN GELME, SORUMLULUK PAYLAŞ!

Uluslararası Af Örgütü "I Welcome" adında küresel bir kampanya başlatarak, hükümetleri mültecilere "hoşgeldiniz" demeye çağırıyor.

8-9

15 TEMMUZ: KANLI DARBE GİRİŞİMİ

Türkiye, 15 Temmuz gecesi 240'tan fazla kişinin hayatını kaybettiği bir şiddet sarmalına sahne oldu.

10

DİYADIN ÇOCUKLARI İÇİN ADALET!

Muhammet ve Orhan'ın öldürülmesiyle ilgili gerçeklerin ortaya çıkarılması için yardımınız gerekiyor.

14-15

TÜRKİYE'DE LGBTİ+ HAKLARI MÜCADELESİ DEVAM EDİYOR

Türkiye'de Onur Yürüyüşü geçen seneden beri haksız ve kanunsuz şekilde engelleniyor.

16-17

GÜVENLİK OPERASYONLARI 90'LARA DÖNÜŞ RİSKİ TAŞIYOR

Uluslararası Af Örgütü, Türkiye'nin güneydoğusunda gerçekleştirilen güvenlik operasyonlarıyla ilgili bir açıklama yayımladı.

18-19

AKTİVİZM VE ETKİNLİKLERDEN

Uluslararası Af Örgütü aktivistlerinin gerçekleştirdiği bazı etkinliklere kısaca göz atın!

Sevgili destekçilerimiz,

Şu an elinizde tuttuğunuz son bültenimizi, yaşadığımız bazı teknik sıkıntılardan ötürü sizlere geç ulaştırmaktan dolayı özür dileriz. Türkiye, 15 Temmuz gecesi kanlı bir darbe girişimine sahne oldu. Yetkililere göre, bu girişim sonucu 240'dan fazla kişi hayatını kaybederken, binlerce insan da yaralandı. Bu darbe girişimi, sokakları tutan ve darbe tehdidine karşı birleşen insanlar tarafından kısmen bertaraf edildi. Darbe girişiminin nasıl gerçekleştiği ve onu takip eden şiddet etkin bir şekilde soruşturulmalı ve tüm sorumlular adil yargılanmak üzere adalet önüne getirilmelidir. Ancak Türkiye yetkilileri, hukukun üstünlüğü, insan hakları, ve yargı da dahil kurumların bağımsızlığı ve etkinliğine saygıyı güçlendirmeli ve bunları korumalıdır.

Dünya, İkinci Dünya Savaşı sonrası görülen en büyük mülteci krizini yaşamaya devam ediyor. Dünya genelinde toplam mülteci nüfusu 21.3 milyona ulaştı. Ve bunun 1.2 milyonu acil olarak yeniden yerleştirmeye ihtiyaç duyuyor. Ne yazık ki, çatışmalara komşu olan ülkeler dünyadaki mültecilerin büyük bir çoğunluğunu üstlenmek zorunda bırakıldı. Bu bağlamda yaşanan sorunların başlıca nedeni, sorumluluk paylaşımındaki eşitsizlik... Ekim ayında yayımladığımız son raporumuzda da ortaya koyduğumuz üzere; Türkiye, Ürdün ve Lübnan'ın başını çektiği 10 ülke, dünya mülteci nüfusunun yarısından fazlasını barındırıyor. Ek olarak, düşük ve orta gelirli ülkelerde barınan mülteci nüfusu, toplam mülteci nüfusunun yüzde 86'sına tekabül ediyor... Kısaca, zengin ülkelerin sergilediği bencillik mülteci krizinin daha da kötüye gitmesine neden oluyor.

Devletler bir araya gelip sorumluluğu paylaşırlarsa, herhangi bir suçları olmaksızın evlerini ve ülkelerini terk etmek zorunda kalan kişilerin başka bir yerde hayatlarını yeniden kurabilmelerini güvence altına alabilirler.

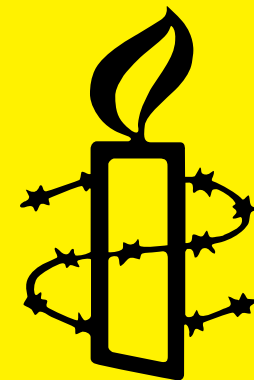
Uluslararası Af Örgütü olarak, dünya devletlerine mültecileri görmezden gelmek yerine sorumluluğu paylaşma çağrımızı yineliyoruz.

10 Ekim Ölüm Cezasına Karşı Dünya Günü kapsamında bir brifing yayımladık. Bu brifinge göre 2015 yılında en az 20 ülke terörizmle bağlantılı suçlardan kişileri ya ölüm cezasına mahkum etti, ya da infaz etti. Ölüm cezasının en çok infaz edildiği beş ülke sıralaması geçen sene de değişmedi: Çin, İran, Pakistan, Suudi Arabistan ve ABD. Bir kez daha tekrarlamak isteriz ki, ölüm cezasının suçları diğer cezalardan daha etkin bir şekilde engellediğine dair hiçbir kanıt yoktur. Uluslararası Af Örgütü olarak suçun asıl mahiyeti, failin niteliklerini veya devlet tarafından mahkumun ölümü için uygulanan yöntemlerden bağımsız olarak ölüm cezasına istisnasız her durumda karşıyız.

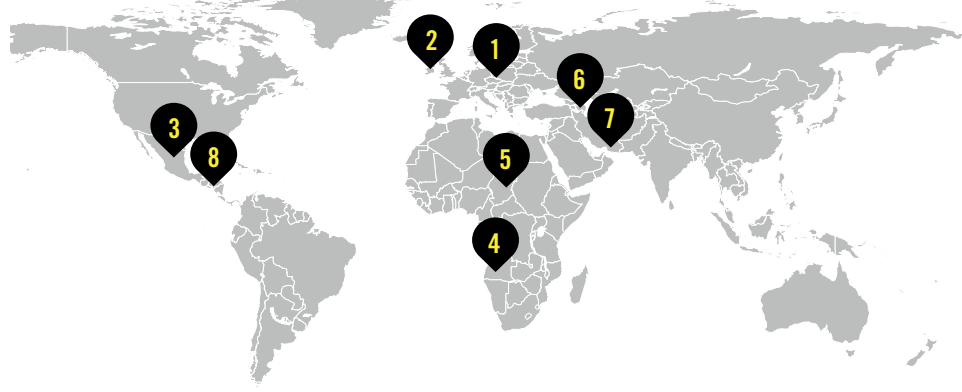
Sevgili destekçilerimiz, İnsan hakları ihlallerinin hız kesmeden yaşandığı bir yılı daha bitirmek üzereyiz. Daha mutlu, huzurlu, güvenli bir yaşamın yolu insan haklarından geçiyor. Bunu sağlamak devletlerin, bu sorumluluklarını hatırlatmak da bizlerin görevi! Sizin desteğiniz sayesinde, bütün dünyada insan hakları ihlallerini belgelemeye ve bu ihlallerle mücadele etmeye devam edeceğiz.

Bize destek verdiğiniz için bir kez daha teşekkür ederiz. İyi ki varsınız!

EDİTÖR

DÜNYA GENELİNDEN İYİ HABERLER

1 SINIRLARIN ÖTESİNE BAK!

Uluslararası Af Örgütü 25 Mayıs'ta bir video deneyimi yayımladı. Sınırların Ötesine Bak isimli video, kısaca dört dakikalık aralıksız göz kontağının yakınlığı arttırdığı teorisi üzerine kurulu. Bu video kapsamında Avrupa'ya henüz gelmiş mülteciler ile Avrupalılar arasında bir deney yapıldı. Uluslararası Af Örgütü Polonya Şubesi ile Polonyalı reklam ajansı DDB&Trial'in ortaklaşa uyguladığı deneyde, Suriye'den ve Somali'den gelen mülteciler ile Belçikalı, İtalyan, Polonyalı ve İngilizler karşı karşıya oturdu. Ve sonuç hayli olumlu oldu!

Video'yu izlemek için:
<https://www.youtube.com/watch?v=f7XhrXUoD6U>

5 ÇAD'IN ESKİ LİDERİ MAHKUM EDİLDİ!

Uluslararası adaletin bir dönüm noktası olarak, Çad'ın eski cumhurbaşkanı Hissene Habre, 1982 ile 1990 yılları arasında Çad'da gerçekleşen insanlığa karşı suçlardan, savaş suçlarından ve işkenceden dolayı 30 Mayıs'ta hüküm giydi. Diğer deliller haricinde, kovuşturma 1980'lerden bu yana Uluslararası Af Örgütü'nün raporları ve örgütün eski bir üyesinin uzman görüşü üzerine kurulmuştu. Nihayetinde Habre müebbetle mahkum edildi. Onun hüküm giymesi, on yıllardır adalet talep eden on binlerce mağdur için bir zafer!

6 AZERBAIJAN'DA GAZETECİ SERBEST!

Ödüllü gazeteci Khadija Ismayilova 25 Mayıs'ta serbest bırakıldı. Azerbaycan Yüksek Mahkemesi temyiz başvurusunun ardından Ismayilova'nın yedi buçuk yıl hapis cezasını üç yıla çevirerek erteledi. Khadija Aralık 2014'te tutuklanmış ve uydurma delillerle hüküm giymişti. Tutuklanmadan evvel Cumhurbaşkanı'nın aile üyelerinin de aralarında bulunduğu Azerbaycan hükümetinin üst düzey seviyesindeki yolsuzluklarla ilgili soruşturma ve haber yapıyordu. Uluslararası Af Örgütü, hükmün düşürülmesi için çağrıda bulunmaya devam ediyor.

2 KÜRTAJ SUÇ DEĞİLDİR!

3M İnsan Hakları Komitesi, İrlanda'nın ısratlayıcı kürtaj yasaının, ölümcül lüruumdaki fetüse hamile olan kadınların haklarını ihlal ettiğine hükmetti. İrlanda yasasına göre, bu durumdaki kadınlar aileliliklerini devam ettirmek zorunda. aileliliğini sonlandırmak için ise başka bir ülkeye gidilmesi gerekiyor. 'Benim bedenim Benim Haklarım' kapsamında, kürtajı neredeyse imkansız kılan İrlanda'ya karşı yerel aktivistler kampanya yürüttü. Tüm dünyadan 2.5 milyondan fazla aktivist de harekete geçti.

3 YENCENIA NİHAYET ÖZGÜR

Meksika cezaevinde geçirdiği dört korkunç yıldan sonra, Yecenia Armenta nizamet özgür kaldı. 2012 yılında eşinin öldürülmesine karıştığı gerekçesiyle gözaltına alınmış, 15 saat süren işkenceli sorgusu sırasında polis tarafından dövülmüş, nefessiz bırakılmış ve tecavüze uğramıştı. Yüz binlerce Uluslararası Af Örgütü destekçisi, 'İşkenceye Son' ve 'Haklar İçin Yaz' kampanyaları kapsamında Yecenia'nın serbest bırakılması için mektup yazdı. 7 Haziran günü geldiğinde ise Yecenia artık özgür bir kadındı: "Çok teşekkürler, diğerlerinin hakları için de savaşmaya devam edin. Adalet bazen yavaştır, fakat elbet tecelli eder."

4 JOSE İÇİN ADALET

Angola Yüksek Mahkemesi, 20 Mayıs 2016 tarihinde insan hakları savunucusu Jose Marcos Mavungo'yu serbest bıraktı. Bir vicdani retçi olan Jose, 14 Mart 2015'te barışçıl bir gösterinin organizasyonunda yer aldığı için tutuklanmış, sonra da 'isyan' ile suçlanmıştı. Angola yetkililerine Jose'nin serbest bırakılması için mektuplar yazan Uluslararası Af Örgütü aktivistlerine kocaman bir teşekkür!

7 ALİREZA'YI KURTARDIK!

İranlı genç Alireza Tajiki infaz edilme ihtimalini kınayan küresel tepki sayesinde darağacından kurtuldu. Tajiki'nin 15 Mayıs 2016'da asılması bekleniyordu, ancak Uluslararası Af Örgütü ekibinin sert lobi faaliyetleri ve aktivistlerin yetkililere #SaveAlireza (Alireza'yı kurtarın) tweet'leriyle infaz iptal edildi. Alireza henüz güvende değil. Biz de İran yetkililerine onun ölüm cezası hükmünün düşürülmesi çağrısında bulunuyoruz.

8 EL SALVADOR MARIA TERESA'YI SERBEST BIRAKTI

Maria Teresa Rivera 20 Mayıs 2016'da serbest bırakıldı. 33 yaşındaki kadın düşük yaptıktan sonra 40 yıl hapis cezasına mahkum edilmişti. Halihazırda El Salvador'da yasaklanmış olan kürtaj işlemi gerçekleştirdiği şüphesiyle hastane yetkilileri tarafından polise teslim edildi. Dört yıl hapiste kaldıktan sonra, hakim Teresa'nın aleyhindeki ithamları destekleyecek delil bulunmadığını ifade etmesiyle serbest kaldı. Ancak aynı gün Başsavcılık karara itiraz edeceğini söyledi. Dünya çapında binlerce Uluslararası Af Örgütü aktivisti, El Salvador'a kürtajı suçlaştırmaktan vazgeçmesi için onun adına mektup yazdı.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ

Eğer devletlere dünyayı değiştirmek için güvenmiyorsak, biz yaparız!

'I Welcome'

Mülteci, ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri nedeniyle zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu veya savaştan ve çatışmadan kaçtığı için vatandaşı olduğu ülkeye dönemeyen veya dönmek istemeyen kişidir.

BMMYK'ne göre bugün dünyada 21,3 milyon mülteci var ama sadece yüzde 14'ü dünyanın en varlıklı bölgelerinde yaşıyor. 70 yılın en kötü mülteci kriziyle karşı karşıya kalınmışken, dünya liderleri çatışma ve zulüm nedeniyle evlerini terk etmek zorunda kalanların insan haklarını akıl almaz bir şekilde yok saymaya devam ediyor. Devletler, bazıları dünyadaki en hassas durumda olan ve acil olarak yeniden yerleştirilme ihtiyacı olan 1,2 milyon mülteciyi koruyacak bir plan oluşturmakta tam anlamıyla başarısız oldu. Mültecilerin en çok sığındığı sayılı ülke tüm sorumluluğu yüklenirken, varlıklı devletler mültecilerin insan haklarını görmezden geliyor.

Dünya çapında yaptığımız araştırmalara göre insanların yüzde 80'i mültecilerin ülkelerine kabul edilmesini istediğini söylüyor. Biz de Uluslararası Af Örgütü üyeleri ve aktivistleri ile birlikte "Liderlerin çuvalladığı yerde, insanların vicdanı harekete geçecektir. Değişim mültecilere ülkemize 'hoş geldiniz' demekle başlayacak" diyoruz. "I Welcome" kampanyamızla hepimizi bekleyen felaket bir geleceğe dur demek için hükümete ses çıkararak politikalarını değiştirmelerini istiyoruz.

DÜNYA ÇAPINDA İNSANLARIN
%80'i

MÜLTECİLERİ ÜLKESİNE KABUL EDEBİLECEĞİNİ SÖYLEDİ

#IWELCOME
#YOLLARDAKİHAKLAR

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

DÜNYA ÇAPINDA İNSANLARIN
%66'sı

YAŞADIKLARI ÜLKE HÜKÜMETLERİNİN MÜLTECİLER İÇİN DAHA FAZLA SORUMLULUK ALMASI GEREKTİĞİNİ SÖYLEDİ

#IWELCOME
#YOLLARDAKİHAKLAR

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

Daha güvenli ve iyi bir yaşama ulaşma mücadelesi veren mülteci ve göçmenlerin yaşadıkları hak ihlallerinin son bulması için devletleri acilen harekete geçmeye çağırıyoruz. Adil bir sorumluluk paylaşımı ile yeniden yerleştirilme kotları arttırılarak, yasal ve güvenli yollarla mültecilerin uluslararası korumaya erişimleri güvence altına alınsın.

DÜNYA ÇAPINDA İNSANLARIN
%10'u

MÜLTECİLERİ KENDİ EVİNE KABUL EDEBİLECEĞİNİ SÖYLEDİ

#IWELCOME
#YOLLARDAKİHAKLAR

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

"I Welcome" kampanyamızla mülteci ve göçmenlerin #YollardakiHaklar'ının hemen şimdi korunması için küresel bir dayanışma ile birlikte mücadele ediyoruz. Siz de bize katılın!

15 TEMMUZ: KANLI DARBE GİRİŞİMİ

Türkiye 15 Temmuz'da, silahlı kuvvetler içindeki bir grup tarafından gerçekleşen ve nihayetinde engellenen bir darbe girişiminin yarattığı şiddet gecesini yaşadı. Yetkililere göre 240'dan fazla kişi bu girişime karşı çıkarken yaşamını yitirdi.

Türkiye'nin insan hakları için mahvedici sonuçları olan bir askeri darbeler tarihi var. Ve hala 12 Eylül'ün bıraktığı derin izlerle yaşıyor. 12 Eylül darbesinin ardından yerleşen baskıcı askeri yönetimin üç yılında yüzbinlerce keyfi gözaltı ve yaygın işkence, yargısız infaz ve 50 ölüm cezası infazı gerçekleşmişti.

15 Temmuz gecesi Türkiye yetkilileri böyle bir trajedinin tekrar gerçekleşmesi tehdidinde meydan vermedi. Darbe girişimi sokakları tutan ve darbe tehdidinde karşı birleşen insanlar tarafından kısmen bertaraf edildi.

'TÜM SORUMLULAR ADALET ÖNÜNE GETİRİLMELİ'

Uluslararası Af Örgütü olarak, bu kanlı şiddet gecesinin hemen ardından 16 Temmuz günü bir açıklama yayımladık. Bu ilk açıklamamızda, "Darbe girişiminin nasıl gerçekleştiği ve onu takip eden şiddet etkin bir şekilde oluşturulmalı ve tüm sorumlular adil yargılanmak üzere adalet önüne getirilmelidir" dedik.

Hakların korunması gerektiğine vurgu yaparak Türkiye yetkililerine, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve yargı da dahil kurumların bağımsızlığı ile etkinliğine saygının güçlendirilmesi, bunların korunması çağrısında bulduk.

19 Temmuz'da yaptığımız ikinci açıklamada ise Ankara ve İstanbul'da gözaltına alınanların,

gözaltında kötü muamele ve avukatlara erişimin engellenmesi gibi ciddi ihlallere maruz kaldığına dair haberleri soruşturduğumuzu duyurduk.

Bu açıklamamızda, darbe girişimi sırasında hukukdışı öldürmeler ve diğer insan hakları ihlallerinden sorumlu olanların adalet önüne getirilme çağrımızı yineledik.

Konu hakkında konuşan Uluslararası Af Örgütü Avrupa ve Ortadoğu Direktörü John Dalhuisen, "Türkiye yetkililerinden, gerekli soruşturmaları yürütürken hukukun üstünlüğüne bağlılık ve saygı göstermelerini, tutukluların adil yargılanmasının sağlanmasını ve suç unsuru taşıyan eylemlerde yer aldığına dair aleyhinde somut delil olmayanların salverilmesini talep ediyoruz. Türkiye'nin insan haklarının daha da kötüleşmesine ihtiyacı yoktur" şeklinde konuştu.

'ÖLÜM CEZASI SÖYLEMLERİ ENDİŞE VERİCİ'

Cumhurbaşkanı ve hükümet yetkilileri tarafından yapılan darbe teşebbüsünden sorumlu olanları cezalandırmak amacıyla, ölüm cezasının geçmişe dönük uygulanacak biçimde geri getirilebileceğine ilişkin söylemlerin ciddi biçimde endişe verici olduğunu vurguladık. Zira bunun hem Türkiye'nin taraf olduğu insan hakları sözleşmelerinin, hem de Türkiye'nin anayasasındaki güvencelerin ihlali anlamına geleceğini ifade ettik.

Darbe teşebbüsünü izleyen günlerde Türkiye hükümeti; orduda, yargıda ve İçişleri Bakanlığı'nın sivil birimleri üzerinde geniş ölçekli temizleme ve tasfiye faaliyetleri yürüttü.

Bu hususta ise John Dalhuisen, "Toplu gözaltı ve görevden almalar, Türkiye hükümeti tarafından barışçıl fikir ayrılıklarına yönelik giderek artan tahammülsüzlük bağlamında oldukça endişe vericidir, ayrıca bu baskının gazetecileri ve sivil toplum aktivistlerini kapsayacak biçimde uygulanması ihtimali de mevcuttur" dedi.

Dalhuisen aynı açıklamada, Türkiye hükümetinin, darbeye kalkışanların yaptığının aksine, insan haklarına ve hukuk devletine saygı göstermesinin artık her zaman olduğundan daha da önemli olduğunu hatırlattı.

'BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ HAYATİ ÖNEME SAHIPTIR'

Başarısız darbe girişiminin ardından üçüncü açıklamamızı 20 Temmuz'da yayımladık. Bu açıklamamızda, "tasfiyelerin aralarında hükümetin politikasını eleştirenlerin de bulunduğu medya organları ve gazetecileri sansürlemeye uzanacağını endişesini taşımaktadır" denildi.

Uluslararası Af Örgütü Türkiye araştırmacısı Andrew Gardner konu hakkında "Hükümetin kanlı darbe girişiminden sorumlu olanları soruşturma ve cezalandırma isteği son derece anlaşılabilir ve meşru olmakla birlikte, hükümet hukukun üstünlüğü ilkesine riayet etmek ve ifade özgürlüğüne saygı duymak zorundadır" dedi.

Gardner, "basın özgürlüğü ile bilginin engellenmesizin dolaşımının, bastırılması

yerine korunması hayati öneme sahiptir" derken, Uluslararası Af Örgütü, yetkilileri insan haklarına saygı duymaya ve keyfi şekilde ifade özgürlüğünü sınırlandırmamaya çağırdı.

21 Temmuz'da Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın olağanüstü hal (OHAL) ilanı ile ilgili konuşması üzerine 23 Temmuz günü bir açıklama daha yayımladık. Bu açıklamamızda OHAL ilanının insan haklarında gerilemeye yol açmaması veya ifade özgürlüğüne ve keyfi gözaltı ve işkenceye karşı yasal güvencelere daha fazla sınırlamalar getirilmesi için mazeret olarak kullanılmaması gerektiğini belirttik.

Uluslararası Af Örgütü'ne göre, uluslararası hukuk uyarınca, olağanüstü önlemler gerekli, kapsam ve süre açısından da orantılı olmadır ve ulusa yönelik gerçek güvenlik tehditlerine karşı kullanılmalıdır. En önemlisi, olağanüstü hal önlemleri dikkatlice izlenmeli, geçici olmalı ve sadece mutlak surette gerekli olduğu zamanlarda makul bir şekilde kullanılmalıdır.

Yine 21 Temmuz günü Başbakan Yardımcısı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin OHAL süresince bazı hakların askıya alınacağını duyurdu. Bu hususta konuşan Andrew Gardner, "Türkiye hükümetinin OHAL'i meşru muhalif görüşleri daha sert bir şekilde kısıtlamak için bir mazeret olarak kullanmaması son derece önemlidir. Olağanüstü durumun hükmettiği koşullarda bile Türkiye Anayasası devletin uluslararası hukuk yükümlülüklerinin ihlal edilemeyeceğini güvence altına almaktadır" dedi.

Gardner sözlerine şöyle devam etti: "Uluslararası hukukta, adil yargılanma hakkının temel gerekleri ve işkence ve ayrımcılık yasağı gibi, hiçbir zaman ve hiçbir şekilde askıya alınamayacak veya sınırlandırılmayacak belirli haklar vardır. OHAL, yürürlükteki kanunları halihazırda ihlal eden hükümete bu tehlikeli yolda devam etme konusunda daha çok alan açmaktadır."

'BAĞIMSIZ GÖZLEMCİLERE İZİN VERİLMELİ'

26 Temmuz günü Uluslararası Af Örgütü bir açıklama daha yayımladı. Bu açıklamada resmi ve gayri resmi merkezlerde gözaltında tutulan kişilerin, tecavüz de dahil olmak üzere işkence ve dayaña maruz bırakıldığını gösteren güvenilir kanıtlar topladığımızı belirttik.

Bunun ardından polis merkezleri, spor

salonları ve mahkemeler de dahil olmak üzere bütün gözaltı merkezlerinde tutulan kişilere bağımsız gözlemcilerin erişimine izin verilmesi çağrısında bulduk.

Gözaltı merkezlerindeki işkence ve kötü muamele iddialarına yer verdiğimiz açıklamamızla ilgili olarak John Dalhuisen, "Ülke genelinde yayınlanan ürkütücü işkence görüntüleri ve videolarına rağmen, hükümet hak ihlalleri konusunda şüphe verici bir şekilde sessiz kaldı. Kötü muamele veya işkenceyi bu şartlar altında kınanamak kötü muamele ve işkenceyi tasvip etmekle eşdeğerdir" dedi.

Keyfi gözaltı ve cezaî usullerin yokluğuna da dikkat çeken Dalhuisen, bunların Türkiye hukukunun ve uluslararası hukukun temel ve ayrılmaz bir parçası olan adil yargılanma hakkının ağır ihlalleri olduğunu vurguladı.

Uluslararası Af Örgütü bu açıklamasında öç ve intikam almaya girişilmemesi gerektiğini ifade ederken, yetkilileri uluslararası insan hakları hukuku yükümlülüklerini yerine getirmeye ve olağanüstü hali, gözaltında tutulanların haklarını ihlal ederek kötüye kullanmamaya çağırdı ve bir dizi tavsiyelerde bulundu.

'İNSAN HAKLARI İHLALLERİNİ BELGELEMeye DEVAM EDECEĞİZ'

Genel Sekterimiz Salil Shetty'nin de dediği gibi, ilk gününden bu yana, Uluslararası Af Örgütü, 15 Temmuz darbe girişiminin arkasında bulunanların dehşet verici şiddet eylemlerini defalarca kınamış ve hükümeti darbe planlayanları adalet önüne çıkarmaya çağırmıştır.

Uluslararası Af Örgütü hiçbir siyasi veya dini örgütlenme veya parti, ideoloji ile bağlantısı bulunmayan tarafsız ve bağımsız bir örgüttür. Herkesin insan haklarını kullanabilmesi için mücadele ettiği 7 milyon üyesi ve destekçisi olan küresel bir harekettir.

Türkiye de dahil olmak üzere dünyanın dört bir yanında şubelerimiz ve araştırma ekiplerimiz bulunmaktadır; yayınladığımız açıklamalar sahada araştırma yürüten araştırma ekibimizin bulgularına dayanmaktadır. Doğru ve tarafsız araştırma, yaptığımız çalışmaların temel unsurlarından biridir.

Uluslararası Af Örgütü, bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de insan hakları ihlallerini belgelemeye devam edecektir.

‘DİYADIN ÇOCUKLARI’ İÇİN ADALET!

Muhammet ve Orhan’ın öldürülmesiyle ilgili gerçeklerin ortaya çıkarılması ve ailelerin adalete erişmeleri için desteğiniz gerekiyor.

Ağrı’nın Diyadin ilçesinde yaşayan 16 yaşındaki çocuk Muhammet Aydemir ve 19 yaşındaki genç Orhan Arslan yakın arkadaşlardı. Ailelerinin geçimlerine katkıda bulunmak için bir fırında çalışıyorlardı. 12 Ağustos 2015’de çalıştıkları fırının odun deposunda polis tarafından vurularak öldürüldüler.

O gece tam olarak ne olduğu bilinmiyor. Aileleri, Muhammet ve Orhan’ın o gece çalışmak üzere fırına gittiklerini ve fırını yakmak için odunları hazırladıklarını ifade ediyor. Saat 21.00 sularında PKK fırının birkaç yüz metre ötesindeki Diyadin Emniyet Müdürlüğü’ne saldırıyor ve polis ile PKK arasında çatışma yaşanıyor.

Fırının güvenlik kamerasının kayıtlarında Muhammet, Orhan ve Muhammet’in ağabeyinin saat 20.45’de fırının önüne geldikleri görülüyor. Saat 21.00’de üçü de fırının önünde telefonlarıyla oynuyor. PKK saldırısının gerçekleştiği anda üçü de farklı yönlere kaçıyor.

NE OLDU?

İki saat sonra Muhammet ve Orhan odun deposunda polis tarafından vurularak öldürüldü. Muhammet saat 23.00’den hemen önce annesiyle telefonda görüşerek Orhan ile birlikte odun deposunda olduğunu, odunları taşıyacaklarını ve güvende olduğunu söyledi. Aynı saatlerde odun deposunun yakınında yaşayan bir tanık evinin dışında üç zırhlı polis aracı gördü ve Muhammet ve Orhan’ı öldüren silah atışlarını duydu.

Yetkililer, kendilerine silah doğrultulduğunu ve

kendilerini korumak için Muhammet ve Orhan’ı öldürdüklerini iddia ediyor. Aileler her ikisinin de silahlı olduğunu ve polis tarafından infaz edildiklerini ifade ediyor.

Delillerin toplanması ile ilgili usulsüzlükler, tanıklara yönelik kötü muamele ve gerçekleri ortaya çıkarmada somut adımların atılmaması soruşturmanın sorumlu bir şekilde ilerlediğine işaret ediyor.

SORUŞTURMADAKİ USULSÜZLÜKLER

İki tanık Uluslararası Af Örgütü’ne olay gecesinde polislerin kendilerini ve o sırada kendileriyle birlikte olan bir oğullarını ve evde bulunan diğer iki oğullarını gözaltına alarak Diyadin Emniyet Müdürlüğü’ne götürdüklerini ve orada kötü muameleyle uğradıklarını söyledi. PKK ile bağlantılı oldukları iddia edilerek sorgulandıklarını ve Emniyet Müdürlüğü’nün dışında ve gözaltında defalarca dövüldüklerini ifade ettiler.

Üç gün boyunca gözaltında tutuldular ve Uluslararası Af Örgütü’ne ilk 36 saat boyunca ters kelepçeli bir şekilde tutulduklarını söylediler. Polisin onlara İstiklal marşını okuttuğunu ve sözlerini hatırlamadığı için 17 yaşındaki oğullarını dövdüğünü iddia ettiler. Mart 2016 itibarıyla bu beş kişiye yönelik “terör örgütüne destek vermek” suçundan başlatılan cezai soruşturma devam ediyordu. Tanıklar Uluslararası Af Örgütü’ne polis memurlarının kendilerine yönelik kötü muamelesi ile ilgili suç duyurusunda bulduklarını belirtti.

Tanıkların gözaltına alınmayan aile üyelerinden

biri Uluslararası Af Örgütü’ne polisin gece yarısından sonra olay yerine döndüğünü ve odunluktan bir şeyler taşıdıklarını gördüğünü söyledi. Savcı Uluslararası Af Örgütü ile gerçekleştirdiği görüşmede polisin kendisinin yokluğunda fakat talimatları doğrultusunda polisin olay yerinde delil topladığını doğruladı. Savcı ve belediye başkanı Uluslararası Af Örgütü’ne olay yerinde bir Glock marka silahın bulunduğunu söyledi.

Uluslararası Af Örgütü, yetkililerin Orhan Arslan’ın elinde olduğunu iddia ettikleri silahtan alınan balistik testlerin Muhammet ve Orhan’ın öldürülmelerinden dokuz ay sonra Mayıs 2016’da soruşturma dosyasına eklendiğini öğrendi. Test sonuçlarının silahın ateşlenip ateşlenmediğini ve üzerinde Muhammet ya da Orhan’ın parmak izlerinin olup olmadığını doğrulaması mümkündür, ancak soruşturma dosyasına uygulanan gizlilik kararı çerçevesinde test sonuçlarına ulaşılamamıştır.

Uluslararası Af Örgütü, kamuoyunda Diyadin Çocukları olarak bilinen Orhan Arslan ile Muhammet Aydemir’in öldürülmesi olayıyla ilgili dünya çapında bir kampanya başlattı. Kampanya kapsamında ilk olarak 10 Haziran’da Ankara’da bir panel düzenlenirken, panele Uluslararası Af Örgütü’nden Ruhat Sena Akşener, Milliyet gazetesinden Gökçer Tahincioğlu ve Gündem Çocuk’tan Ezgi Koman katıldı. Kampanya çerçevesinde Uluslararası Af Örgütü, taleplerinin gerçekleşmesi için kamuoyuna <http://diyadincocuklari.org/> sitesinden imza verme çağrısında bulunuyor.

/// DAVA GÖZLEM /// DAVA GÖZLEM /// DAVA GÖZLEM /// DAVA GÖZLEM ///

DİLEK DOĞAN DAVASINDA DÖRT DURUŞMA

25 yaşındaki Dilek Doğan, 18 Ekim 2015 tarihinde İstanbul Sarıyer Küçükarmutlu’da bulunan evinde özel harekât memurları tarafından yapılan arama sırasında polis kurşunuyla göğsünden vuruldu. Dilek, yedi gün sonra Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde yaşamını yitirdi.

Olaydan yaklaşık 1 ay sonra, 26 Kasım 2015 tarihinde, sanık özel harekât polis memuru Yüksel Moğultay hakkında “ihmalî davranışla kasten öldürme” suçundan düzenlenen iddianame, İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edildi ve kovuşturma süreci başlatıldı.

Davanın şimdiye dek dört duruşması görüldü.

17 Şubat 2016 tarihinde görülen ilk duruşmada, sanık polis, tanık polisler ve Doğan ailesi mahkeme tarafından dinlendi. Sanık polis memuru Yüksel Moğultay, silahı kendisinin bilerek ateşlemediğini, Dilek’in abisi ile girdikleri tartışmanın ve ardından çıkan kargaşanın ardından silahına çarpılması sonucu ateş almış olabileceğini söyledi. Doğan ailesi avukatları ise, vurulma anını gösteren kamera görüntülerinde ise herhangi bir kargaşa duyulmadığını ve görülmediğinin altını çizdi. Sanık polis memuru Yüksel Moğultay hakkındaki tutuklama talebi mahkeme tarafından reddedildi.

20 Nisan 2016 tarihinde görülen ikinci duruşmada, Dilek’in vurulma anını gösteren kamera görüntüleri izlenirken duruşma salonunda yaşanan gerginliğin ardından duruşmaların kamuya kapalı olarak görülmesine karar verdi. Sanık polis memuru Yüksel Moğultay hakkındaki tutuklama talebi, yeniden mahkeme tarafından reddedildi.

30 Mayıs 2016 tarihinde görülen üçüncü duruşmada ise, katılan vekillerinin adil bir kararın bu mahkemeden çıkmayacağı yönündeki talepleri reddi hâkim niteliğinde bulundu ve dosya incelenmek üzere dosyanın İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderilmesine oybirliği ile karar verildi. Sanık polis memuru Yüksel Moğultay hakkındaki tutuklama talebi de yeniden mahkeme tarafından reddedildi.

12 Ekim 2016 tarihinde görülen duruşma ise suç anını gösteren görüntülerin Jandarma Kriminal’e gönderilmesine karar verildi. Dilek Doğan davasında bir sonraki duruşma 12 Ocak 2017 tarihinde görülecek. Sanık polis memurunun tutuksuz yargılanması ve duruşmaların kamuya kapalı olarak görülmesi cezasızlık ve adil yargılanma hakkı ihlali idişelerini beraberinde getiriyor. Uluslararası Af Örgütü olarak davayı takip etmeye devam edeceğiz.

/// DAVA GÖZLEM /// DAVA GÖZLEM /// DAVA GÖZLEM /// DAVA GÖZLEM ///

EKİM

25 Ekim 2016

Uğur Kurt Davası

İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesi

- Yedinci duruşma
- Polis şiddeti, cezasızlık

KASIM

11 Kasım 2016

Nihat Kazanhan Davası

Cizre Ağır Ceza Mahkemesi

- Onuncu duruşma
- Polis şiddeti, cezasızlık

28 Kasım

Ethem Sarısülük Davası

Aksaray Ağır Ceza Mahkemesi

- Beşinci duruşma
- Polis şiddeti, cezasızlık

ARALIK

29 ARALIK 2016

Lütfillah Tacik Davası

Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi

- Yedinci duruşma
- Polis şiddeti, işkence, çocuk hakları, mülteci hakları, cezasızlık

Duruşma Takvimi // Duruşma Takvimi

DEVAM EDEN ACİL EYLEMLER

SURIYELİ MÜLTECI TÜRKİYE'YE
GERİ GÖNDERİLME TEHLİKESİ ALTINDA

Suriyeli mülteci Noori, AB-Türkiye anlaşması uyarınca Yunanistan'dan Türkiye'ye zorla geri gönderilme tehlikesi altında bulunuyor. Sığınma başvurusu Türkiye'nin "güvenli üçüncü ülke" olduğu temeline dayanarak reddedildi. Yunanistan mahkemelerine temyiz başvurusu hakkında kararın birkaç gün içerisinde çıkması bekleniyor. Noori şu anda Yunanistan'ın Midilli Adası'nda polis tarafından gözaltında tutuluyor. Yunanistan yetkililerinden Noori'nin Türkiye'ye geri gönderilmemesini sağlamalarını ve sığınma başvurusunu Yunanistan'da değerlendirmelerini, tüm sığınmacı ve mültecilerin, tam korumaya erişmeyecekleri Türkiye'ye geri gönderilmelerini derhal durdurmalarını talep ediyoruz.

EZİDİ KADIN BASSEMA DERVİŞ DERHAL
SERBEST BIRAKILMALI

Kendilerine İslam Devleti (İŞİD) adı veren silahlı grubun esaretinden kurtulan Bassema Derviş küçük çocuğuyla birlikte keyfi bir şekilde gözaltında tutulmaya devam ediyor. Derviş derhal serbest bırakılmalı. Yetkilileri Bassema Derviş'i derhal serbest bırakmaya, cezai bir suçlama olmadığı sürece hakkındaki suçlamaları düşürmeye, avukata ve bağımsız gözlemcilerle erişmesini sağlamaya ve esareti sırasında yaşadıklarının üstesinden gelmek için gerekli olan her türlü desteği almasını sağlamaya ve işkence ve kötü muamele iddialarını soruşturmaya çağırıyoruz.

SONA EREN ACİL EYLEMLER

DÜŞÜNCE MAHKUMU DR. HOMA
HOODFAR SERBEST BIRAKILDI

İran'da 6 Haziran 2016'da tutuklanan ve üç aydan uzun süre keyfi olarak gözaltında tutulan

antropoloji profesörü Dr. Homa Hoodfar serbest bırakıldı. Kadın hakları üzerine çalışmaları nedeniyle uydurma suçlarla gözaltına alınan Hoodfar Tahran'daki Evin Cezaevi'nde hücre hapsinde tutuluyordu ve bu süre zarfında nörolojik rahatsızlığı nedeniyle ihtiyaç duyduğu tıbbi bakıma erişimi engelleniyordu. Hoodfar, kadın hakları, cinsellik, kalkınma ve seçim politikaları üzerine on yıllardır gerçekleştirdiği çalışmaları ile biliniyor. "İslam Kanunları Altında Yaşayan Kadınlar" (WLUML) adlı uluslararası bir feminist ağın da üyesi olan Hoodfar, bu ağın İslami bağlamlarda toplumsal cinsiyet eşitliğini, adaleti ve kadın haklarını geliştirmek için yürüttüğü çeşitli projelerinde de yer aldı. Serbest bırakılması için elli binden fazla imza topladığımız acil eylemimizi sonlandırıyoruz. İmza veren herkese teşekkür ederiz.

İSLAM HALİL SERBEST BIRAKILDI

24 Mayıs'ta Mısır Ulusal Güvenlik Birimi tarafından tutuklanan ve gözaltında işkenceye uğrayan İslam Halil 1 Eylül'de serbest bırakıldı. Satış elemanı İslam Halil, 22 yaşındaki hukuk öğrencisi ve aktivist kardeşi Nur Halil ve babası el-Said Halil ile birlikte tutuklanmış ve Kaire'nin kuzeyindeki NSA ofisine sevk edilmişti. 9 Temmuz'da NSA'nın Kaire'deki başka bir ofisine sevk edilen Halil, burada da işkenceye uğradı ve 24 Eylül'e kadar nerede olduğu ailesine bildirilmedi. Halil yasaklı Müslüman Kardeşler grubuna üye olmak, şiddete teşvik etmek ve güvenlik güçlerine saldırmakla suçlanıyordu. Mısır yetkililerini hukuksuz bir şekilde gözaltında tutulan İslam Halil'i derhal serbest bırakmaya ve işkence ve kötü muameleden korumaya, Halil'e işkence uygulayan kişileri adalet önüne getirmeye ve Halil'in doktora erişimini sağlamaya çağırıyoruz acil eylemimiz sona ermiştir. Acil eylemimize katılan herkese teşekkür ederiz.

AKADEMİSYENLER 'BARİŞ
BİLDİRİSİ'NE İMZA ATTIKLARI İÇİN
TUTUKLANMIŞLARDI

Ocak 2016'da bir barış bildirisine imza atan üç akademisyene 15 Mart'ta "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamasıyla dava açıldı. Akademisyenler Mart ayında tutuklandı. Aynı barış bildirisine imza atan dördüncü bir akademisyen de 31 Mart'ta tutuklandı. Türkiye yetkililerini, akademisyenleri serbest bırakmaya ve tüm suçlamaları düşürmeye çağırıyoruz acil eylemimiz kapsamında dünya çapında topladığımız 20 binden fazla imzayı Nisan ayında İçişleri Bakanı ve Adalet Bakanı'na gönderdik. Akademisyenler 22 Nisan'da tahliye edildiler ancak henüz beraat etmediler ve yargılanma tehlikesi altında olmaya devam ediyorlar. Süreci yakından izlemeye ve gerekli adımları atmaya devam edeceğiz. Acil eylemimize katılan herkese teşekkür ederiz.

İSRAİL'DE FİLİSTİNLİ ÇOCUKLAR
GÖZALTINDA TUTULUYORDU

İsrail idari gözaltı cezasını Filistinli çocuklara yönelik artan bir şekilde kullanıyor. Son olarak 16 yaşındaki Abed el-Rahman Awad Kmail 4 Şubat'ta İsrail güçleri tarafından uykusundan uyandırılarak tutuklandı ve dört aylık idari gözaltı cezasına mahkum edildi. İsrail yetkililerini Abed el-Rahman Awad Kmail'i ve gözaltında tutulan tüm çocukları, ceza gerektiren suçlarla suçlanmadıkları ve uluslararası standartlara uygun bir şekilde yargılanmadıkları sürece, serbest bırakmaya çağırıyoruz acil eylemimiz kapsamında topladığımız 1601 imzayı Haziran ayında İsrail yetkililerine gönderdik. Acil eylemimize katılan herkese teşekkür ederiz.

TÜRKİYE AÇIKLAMALARI

SİĞINMACILARIN GERİ GÖNDERİLMESİ
'GÜVENLİ ÜLKE' ALDATMACASINI ORTAYA ÇIKARIYOR
23 MART 2016

Uluslararası Af Örgütü, Türkiye'nin 30 civarında Afgan sığınmacıyı zorla geri gönderdiğine dair bir açıklama yayımladı. Açıklamada, "AB-Türkiye mülteci anlaşmasının yürürlüğe girmesinden sadece birkaç saat sonra Türkiye'nin Afgan sığınmacıları zorla geri göndermesi, anlaşmanın uygulanmasının mültecilerin hayatını daha en başından tehlikeye atacağını göstermektedir" denildi. Açıklamada Türkiye'nin sığınmacıları, sığınma prosedürüne erişim sağlamaksızın geri göndererek AB ve uluslararası hukuku ihlal ettiğini vurgulayan güvenilir bilgi alındığı belirtildi.

<http://bit.ly/29sYeVB>

MÜLTECİLERİN YASADIŞI GERİ GÖNDERİLMELERİ
AB-TÜRKİYE ANLAŞMASINDAKİ KUSURLARI
GÖSTERİYOR
1 NİSAN 2016

Türkiye'den Suriye'ye mültecilerin geri gönderilmesiyle ilgili olarak Uluslararası Af Örgütü tarafından bugün bir açıklama yayımlandı. Açıklamada, "Türkiye'den savaşta tahrip olmuş Suriye'ye mültecilerin büyük ölçekte zorla geri gönderilmeleri, bu ayın başında Türkiye ile AB arasında imzalanan mülteci anlaşmasındaki ölümcül kusurları açığa çıkarıyor" denildi. Örgüt açıklamasında "Suriye'ye tüm zorla geri göndermeler Türk hukuku, AB hukuku ve uluslararası hukuka göre yasadışıdır" dedi.

<http://bit.ly/29KFn9u>

AVRUPALI LİDERLER MÜLTECİLERE YÖNELİK İNSAN
HAKLARI İHLALLERİNİ GÖRMEZDEN GELMEMELİ
22 NİSAN 2016

Almanya Şansölyesi Angela Merkel, Avrupa Birliği Konseyi Başkanı Donald Tusk ve Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Frans Timmermans ile birlikte 23 Nisan 2016'da Gaziantep'i ziyaret etti. Uluslararası Af Örgütü, heyetin Türkiye ziyareti öncesi bir açıklama yayımladı. Açıklamada, "Heyet, ülkede mültecilerin karşılaştığı insan hakları ihlalleri dizisini ele almalı, bu ihlalleri görmezden gelmemelidir" denildi.

<http://bit.ly/2a4UeYe>

BU SAHTE DAVA DÜŞÜRÜLSÜN!
22 NİSAN 2016

Uluslararası Af Örgütü, hükümetin Türkiye'nin güneydoğusunda yürüttüğü güvenlik operasyonlarını eleştiren bir açıklamaya imza attıkları ve bir basın toplantısında eleştirilerini tekrarladıkları için tutuklanan dört akademisyenin derhal ve koşulsuz olarak serbest bırakılması çağrısında bulundu. Konuyla ilgili açıklama yapan Uluslararası Af Örgütü Türkiye araştırmacısı Andrew Gardner, "Bu dört akademisyen hukuki dayanağı olmaksızın 'terör örgütü propagandası yapmak' suçlamasıyla yaklaşık bir aydır tutuklu, aslında hepsinin tek yaptığı ülkelerindeki insan hakları ihlalleri hususunda endişelerini ifade etmektedir ve onlar bu haklarını kullandılar" dedi.

<http://bit.ly/29xKqEE>

CAN DÜNDAR VE ERDEM GÜL'ÜN MAHKUM EDİLMESİ
BİR ADALET PARODİSİDİR
6 MAYIS 2016

Uluslararası Af Örgütü gazeteciler Can Dündar ve Erdem Gül'ün yargılandığı davada kararın açıklanmasının ardından bir değerlendirme yaptı. Uluslararası Af Örgütü Avrupa ve Orta Asya Direktörü John Dalhuisen yaptığı değerlendirmede, dava adeta bir adalet parodisidir. İyi gazeteciliği cezalandırmak anlamına gelen bu hapis cezaları, Türkiye'de hukukun eğilip büküldüğünün ve siyasi baskı altında ayaklar altına alındığının da bir göstergesidir. Can Dündar'a karşı adliye binasının önünde gerçekleştirilen silahlı saldırı ise, Türkiye'de gazetecilerin karşı karşıya olduğu riskleri tüyler ürpertici bir şekilde hatırlatıyor ve bu şekilde kışkırtıcı ve lekeleyen suçlamalar karşısında maruz kaldıkları tehlikeleri açıkça gösteriyor" ifadelerini kullandı.

<http://bit.ly/29AbuZR>

AB-TÜRKİYE ANLAŞMASI: YUNANİSTAN KARARI TEMEL
KUSURLARA DİKKAT ÇEKİYOR
21 MAYIS 2016

Uluslararası Af Örgütü yayımladığı açıklamada, Yunan adası Midilli'ye gelen bir Suriye vatandaşının Türkiye'ye zorla gönderilmesine neden olacak bir karara karşı kazandığı temyiz başvurusu ile Mart ayında Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki göç anlaşmasının temel kusurlarının altını çizdiğini ifade etti. Açıklamada, "karar AB-Türkiye anlaşmasının öncelikle neden son derece kusurlu olduğu sorusunun temeline iniyor. Türkiye mülteciler için güvenli değil,

onlara tam koruma sağlamıyor ve kağıt üstünde verilen güvenceler yeterli olamaz" denildi.
<http://bit.ly/29Fk1sl>

TÜRKİYE ONUR YÜRÜYÜŞLERİNİ
YASAKLAMAK YERİNE KORUMALI
25 MAYIS 2016

Uluslararası Af Örgütü, "Ankara Valisi'nin, Homofobi, Transfobi ve Bifobiye Karşı Uluslararası Günü (IDAHOT) kutlamak için 22 Mayıs'ta Ankara'da gerçekleşmesi planlanan yürüyüşü yasaklama kararından dolayı derin hayal kırıklığı duymaktadır" şeklinde bir açıklamaya yayımladı. Örgüt, Türkiye yetkililerini, lezbiyen, gey, biseksüel, trans ve intersekslerin (LGBTİ) ve onları destekleyenlerin ifade ve toplanma özgürlüğü haklarına hiçbir tehdit veya şiddet korkusu olmadan erişmelerini güvence altına almaya çağırıyor.

<http://bit.ly/29T80pv>

AB'NİN MÜLTECİLERİ PERVASIZCA
TÜRKİYE'YE GERİ GÖNDERMESİ HUKUKA AYKIRIDIR
3 HAZİRAN 2016

Uluslararası Af Örgütü bugün yayımladığı brifingde, AB'nin Türkiye'nin mülteciler için 'güvenli ülke' olduğu varsayımına dayanarak sığınmacıları geri gönderme planlarını derhal durdurmasını istedi. "Güvenli Olmayan Sığınak: Türkiye'de Sığınmacılar ve Mülteciler Etkili Korumaya Erişemiyor" başlıklı brifing, Türkiye'nin sığınma sistemindeki eksiklikleri ve burada mültecilerin karşılaştıkları zorlukları anlatarak, 18 Mart'ta imzalanan AB-Türkiye Anlaşması kapsamında yapılan geri göndermelerin hukuka aykırı ve savunulamaz olduğunun altını çiziyor.

<http://bit.ly/1srzHp1>

ÖZGÜR GÜNDEM NÖBETÇİ GENEL YAYIN
YÖNETMENLERİNİ SERBEST BIRAKIN
21 HAZİRAN 2016

Uluslararası Af Örgütü, Türkiye yetkilileri, TİHV Başkanı Dr. Şebnem Korur Fincancı, Sınır Tanımayan Gazeteciler Türkiye temsilcisi Erol Önderoğlu ile yazar/aktivist Ahmet Nesin'i acilen ve koşulsuz olarak serbest bırakmaya çağırıyor. Örgüt tarafından yapılan açıklamada, "Bu vaka, aynı zamanda terörle mücadele yasalarına dayanarak sivil toplumdan yükselen muhalif sesleri hedefleyen sayısız soruşturmadan yalnızca biridir" denildi.

<http://bit.ly/29B935i>

insan öksürerek ters yöne doğru ilerliyordu ve bize, polislin hâlihazırda kimyasalları kullanmaya başladığını doğruluyordu. 19 Haziran'da gerçekleşen Trans Onur Yürüyüşü'nde de polis saldırısının en yoğun olduğu Mis Sokak'a geldiğimizde orada da 100 kadar çevik kuvvet polisi tarafından karşılandık.

Mis Sokak, Taksim Meydanı'na iki adım uzaklıkta olan kısa ve canlı bir sokak. Birçok kafe ve bar var ve insanların sokakta duruyor ya da oturuyor olması hiç de alışılmadık bir şey değil. Sonraki iki saat boyunca polislin aşağı yukarı koşarak sokakta sadece duran insanlara ve gazetecilere biber gazı ve plastik mermi attığı dört-beş olay gördük.

Biber gazı kıyafetlerinize, saçınıza yapışır, tüm derinizi kaplar. Eğer ellerinizi yıkamadan gözlerinizi ovuşturursanız tekrar maruz kalmış kadar kötü olursunuz. Kapalı bir alanda kıyafetlerinizi silkelemek bile beklenmedik bir doza maruz kalmanıza sebep olabilir. Rastgele kullanımı astım gibi sağlık sorunu yaşayan insanları olumsuz olarak etkiler.

Plastik mermiler küçük olmalarına karşın insanın canını fena yakar. Küçük kırmızı çürük izleri bırakır ve başınıza ya da yüzünüze geldiğinde çok tehlikeli

olabilir. Polislin yaptıklarını gözlemlerken biz de plastik mermilerden nasibimizi elbette aldık.

Günün sonunda 29 kişi gözaltına alındı. Bazıları kısa süren bir gözaltı sonucu, bazıları da akşamın ilerleyen saatlerinde kimlik kontrolünden sonra serbest bırakıldı. Bir kişinin cezai soruşturma açılması yönünde ifadesi alındı ama o da serbest bırakıldı. Gözaltına alınanlar ya etrafta duruyor, fotoğraf çekiyor, bireysel olarak basın açıklamasını okumaya çalışıyor ya da sadece sokakta yürüyorlardı. Bir aktivist meydana geldiğinde polis tarafından durdurulup "LGBTİ bağlantılarının var mı?" diye sorulduğunu, bu garip soruya cevaben gözaltından korunmak için "Hayır" demesi gerektiğini hissettiğini söyledi. Polis memuru daha sonra aktivistin gitmesine izin vermeden önce "iyi, böyle devam et" şeklinde yorum yaptı.

Valiliğin aldığı yasaklama kararı yürüyüşün "hayatın günlük akışına" bir tehdit olduğuna atıfta bulunuyordu ancak yaşananları gören herkes akışı bozan şeyin aslında polislin uyarı yapmaksızın en keyfi ve kanunsuz şekilde yaptığı saldırılar olduğu sonucuna varabilir.

KANUNSUZ VE MEŞRULAŞTIRILAMAZ

O gün polislin yaptığı şey kanunsuz ve meşrulaştırılmazdır. Bu yine en temel haklarımızın, protesto etme hakkı, eşitsizliğe ve ayrımcılığa karşı ses çıkartma hakkımızın inatçı bir şekilde bastırılmasının şok edici bir göstergesiydi.

Özgürlüklerimize yapılan bu saldırılara karşı koymada uluslararası dayanışma büyük önem taşıyor. İstanbul'daki Trans ve LGBTİ+ Onur Yürüyüşlerini desteklemek için başlatılan kampanyadan sayesinde dünyanın her yerinden Uluslararası Af Örgütü aktivistleri sosyal medyadan yüzlerce dayanışma mesajı gönderdi ve Türkiye yetkililerini yasağı kaldırmaya ve katılımcıları korumaya çağırın acil eyleme katıldı. Dünya çapında binlerce kişi Uluslararası Af Örgütü'nün #MyIstanbulPride kampanyasına katılım gösterdi.

Yasağı bu sene bozmadık ancak bu iş burada bitmedi. LGBTİ+ Onur Yürüyüşü mücadelesini destekleyen herkesin protesto haklarının güvence altına alınabilmesi için çalışmaya devam edeceğiz ve dayanışmayı sürdüreceğiz.

TÜRKİYE'DE LGBTİ+ HAKLARI MÜCADELESİ DEVAM EDİYOR!

Begüm Başdaş/Uluslararası Af Örgütü Kampanyalar ve Aktivizm Koordinatörü
Milena Buyum/Uluslararası Af Örgütü Türkiye Kampanyacısı

Her yıl gerçekleşen İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü LGBTİ+lerin ve yürüyüşü destekleyenlerin Türkiye'de kitlesel olarak bir araya gelerek kazanımlarını kutlayabildikleri tek yer. O gün ülkenin her köşesinden artan sayılarıyla on binlerce kişi sokaklara çıkarak eşitlik talep etmek ve ayrımcılığa karşı seslerini yükseltebilmek için bir araya geliyor. Başka yerlerde de olduğu gibi, İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü LGBTİ+ hareketinin görünür olması için ve dayanışmak isteyenler için de önemli bir eylem alanı.

Ancak geçen seneden beri, son derece görünür olan yürüyüş haksız ve kanunsuz bir şekilde engellenmekte.

Haziran 2015'te İstanbul Valisi Vasip Şahin İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü'nü gerçekleştireceği gün yasakladı ve polis katılımcılara TOMA, biber gazı ve plastik mermilerle saldırdı. Bu yıl 22 Mayıs'ta yapılması planlanmış olan Ankara Homofobi ve

Transfobi Karşıtı Gün Yürüyüşü de, 4 Haziran'da gerçekleşecek olan İzmir LGBTİ+ Onur Yürüyüşü gibi yasaklanmıştır.

İstanbul için de ne olacağı belliydi.

SIKI ÖNLEMLER

26 Haziran'da saat 14.00 gibi Taksim Meydanı'na vardığımızda en az iki düzine gözaltına alınanlar için kullanılan polis aracı, çok sayıda TOMA, zırhlı araç ve yüzlerce çevik kuvvet polisi vardı.

İstiklal Caddesi'nden aşağıya yürürken, İstanbul'un kalbinde bir alışveriş merkezi olan caddenin tüm yan sokaklarının 10-15 çevik kuvvet polisi ile kapatılmış olduğunu gördük. Alışveriş yapanlar ve TOMA'lar, turistler ve çevik kuvvet polisleri sokakları doldurmuştu. Aşına olmayan gözlerle gerçekten sürreal, ancak İstanbullulara şiddetle bastırılan 2013 Gezi Parkı Eylemleri'nden beri çok tanıdık olan

bir manzara.

İstanbul LGBTİ+ Onur Haftası Komitesinin düzenlediği basın toplantısından biraz önce, 16.30 civarında İstiklal Caddesi'nin diğer ucu olan Tünel'e vardık. Küçük meydanın her köşesinde gazeteciler ve birçok kameranın yanı sıra önceden pozisyon almış yüzlerce çevik kuvvet polisi vardı. Biz varduktan kısa süre sonra polisler tarafından belli bir sebep olmaksızın 'meydanı terk etmemiz' söylendi.

Taksim'e geri dönmek için ayrıldığımızda, Avrupa Parlamentosu Üyesi, Alman Terry Reintke ve beraberindeki birkaç kişinin Tünel'de gözaltına alındıklarını duyduk. Neyse ki çok geçmeden Terry Reintke'nin serbest bırakıldığı haberi de ulaştı.

BİBER GAZI VE PLASTİK MERMİLER

İstiklal boyunca meydana doğru geri yürüdükümüzde biber gazı kokusunu almaya başladık. Çok sayıda

#MyIstanbulPride

GÜVENLİK OPERASYONLARI 90'LARA DÖNÜŞ RİSKİ TAŞIYOR

Türkiye'nin güneydoğusunda, işkence, insan hakları ihlalleri karşısında cezasızlık gibi ciddi ihlallerinin gerçekleştiğine dair artan delillerin de gösterdiği üzere, güvenlik operasyonları hukukun koruması ve çerçevesi dışında yürütülmektedir.

Türkiye devleti ile silahlı Kürdistan İşçi Partisi (PKK) arasında gerçekleşen çatışmaların yoğun bir şekilde yaşandığı 90'lı yıllarda, Uluslararası Af Örgütü sistematik işkenceyi, yaygın zorla kaybedilmeleri ve güvenlik kuvvetleri tarafından gerçekleştirilen insan hakları ihlallerinin neredeyse tam cezasızlıkla bırakılmasını belgelemiştir. Türkiye yetkilileri, Türkiye'de insan haklarının korunmadığı ve en düşük noktada olduğu o zamana geri dönülmesine izin vermemelidir.

Son yasal değişiklikler, bu korkunç döneme dönüş olasılığının arttığını göstermektedir. 23 Haziran'da Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilen değişiklikler, güvenlik operasyonlarının ve halihazırda köklenmiş bir cezasızlık kültürüyle korunan, insan hakları ihlallerinden sorumlu askeri

personelin etkin şekilde soruşturulmasının yargı gözetimi altında gerçekleşmesi olasılığını daha da azaltmaktadır.

Mevzuatta yapılan değişikliklere göre, Genelkurmay Başkanı ve üst düzey komutanlar hakkında cezai soruşturmanın başlatılabilmesi için Başbakan'ın, daha düşük rütbeli askerler için ise İçişleri veya Savunma Bakanı'nın izni gerekmektedir. Askeri yetkililerin güvenlik operasyonları sırasında işlediği suçların cezai kovuşturması askeri mahkemeler tarafından gerçekleştirilecektir.

Yasal değişiklikler, komutanlara yargı izni olmaksızın arama emri çıkartma yetkisi vermektedir. İnsan hakları ihlaliyle suçlanan herhangi bir kamu görevlisi hükümetten hiçbir izin gerekmeksizin sivil bir mahkemede yargılanmalıdır. Türkiye'deki askeri mahkemeler insan hakları ihlallerini soruşturmada etkisiz kalmıştır ve mevzu bahis yasal değişiklikler, güvenlik operasyonlarında yer alan kamu görevlilerine ihlallerin tolere edileceğine dair derinden rahatsız edici bir mesaj göndermektedir.

Yasadaki son değişiklikler özellikle terörle mücadele operasyonları sırasında gerçekleşen insan hakları ihlallerinin ışığında endişe vermektedir. İlçede güvenlik operasyonları ve PKK'yle ilişkili bireyler ile güvenlik kuvvetleri arasındaki çatışmaların sona ermesinin ardından Nusaybin'de gözaltına alınan 42 kişi vakası, Türkiye yetkililerinin sokağa çıkma yasağının uygulandığı bölgelerde insan hakları standartlarını göz ardı ettiğinin bir göstergesidir. Temmuz ayında yaptığımız açıklamaya göre Nusaybin'de süresiz sokağa çıkma yasağı 13 Mart'tan beri devam etmektedir. 26 Mayıs'ta, 26 erkek, 11 kadın ve 10 çocuk (beş kız ve beş erkek) güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alınmıştır. Bütün bireyler gözaltı sırasında kötü muameleye tabi tutulduklarını ve başlarına çuval geçirildiğini ifade etmiştir.

Gözaltına alınanlardan bazılarını temsil eden avukatlar Uluslararası Af Örgütü'ne, bireylerin darp edildiklerine işaret eden yaralarını gösterdiğini ve 16 yaşındaki bir çocuğun okumasına izin verilmeyen

bir ifadeyi imzalamayı reddettiği için parmağının kırıldığını ve gözaltı sırasında polis memurları tarafından dövülürken bir gözünün hasar aldığını ifade etmiştir. Çocuğun avukatı, Uluslararası Af Örgütü'ne, çocuğu muayene eden doktorun çocuğun görme yetisini kaybetmemesi için ameliyat edilmesi gerektiğini söylediğini iletmıştır. Uluslararası Af Örgütü, iddia edilen kötü muameleye yönelik savcılar tarafından açılacak bir soruşturma belirtisinin olmamasından endişe duymaktadır. Terörle mücadele suçlamaları nedeniyle tutuklu yargılananlar, cezaevinde ihtiyaç duydukları tıbbi bakımı almamıştır.

Terörle mücadele operasyonları sırasındaki insan hakları ihlalleri, dış gözlemcilerin neredeyse hiçbir gözetimi olmaksızın gerçekleşmektedir. Türkiye yetkilileri, sokağa çıkma yasağı altındaki bölgeler üzerinde karartmaya bedel bir ortam yaratarak uluslararası örgütlerin erişimini engellemektedir. Türkiye yetkilileri, BM İnsan Hakları Yüksek Komiserliği'nin bölgeye erişimini sağlamamış ve uluslararası sivil toplum kurumlarının, sokağa çıkma yasağının uygulandığı bölgelerde gerçekleştiği raporlanan ciddi insan hakları ihlallerini araştırmaları için erişimlerini engellemiştir. Dışişleri Bakanlığı'ndan bir sözcü, Komiserlik'in bölgeye erişiminin engellendiği haberini, "insan hakları üzerinde sahada çalışan

uluslararası örgütlerin kolaylıkla Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ni ziyaret edebileceklerini" açıklarak inkar etmiştir. Bu açıklamanın tersine, polis memurları 4 Mayıs tarihinde İnsan Hakları için Doktorlar Örgütünden bir araştırma ekibinin Cizre ilçesine erişimini, kente sadece valinin izni ve polis eşliğinde girebilecekleri gerekçesiyle engellemiştir. 15 Haziran tarihinde de polis, Uluslararası Af Örgütü ekibinin kente girişini farklı, fakat benzer gayrimeşru gerekçelerle engellemiştir.

Uluslararası Af Örgütü, sokağa çıkma yasağı altındaki bölgelerdeki sakinlerin hakları açısından süresiz sokağa çıkma yasaklarının ve buna bağlı kısıtlamaların orantısız engellemeler olduğunu ve bunun toplu cezalandırmaya bedel olduğunu ifade etmektedir. Örgüt aynı zamanda, meskun mahalde asla konuşlanmaması gereken ağır silahların kullanımı ve daha geniş olarak, güvenlik kuvvetlerinin orantısız, hukuksuz ve silahsız bölge sakinlerini tehlikeye atan güç kullanımı hususunda endişelerini dile getirmektedir. Ek olarak, Uluslararası Af Örgütü, Eylül 2015'ten beri devam eden sokağa çıkma yasakları esnasında gerçekleşen ölümlere ilgili yürütülen etkin bir soruşturmaya dair hiçbir kanıtı rastlamamıştır.

Haziran ayında, Avrupa Konseyi'nin Venedik Komisyonu, sokağa çıkma yasakları kararlarının, Türkiye anayasasında ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde belirtilen

yasallığı taşımadığına dair bir karara varmıştır. Kararda, Türkiye yetkililerinin İİ İdaresi Kanunu kapsamında sokağa çıkma yasağı ilan etmesini durdurmasını ve alınan olağanüstü önlemlerin, Türkiye'nin ulusal hukuku ve uluslararası standartlar ile uyumluluğunun sağlanmasını tavsiye etmiştir.

Uluslararası Af Örgütü Türkiye yetkililerini, yasalarını ve uygulamalarını uluslararası insan hakları standartları doğrultusuna getirerek, güvenlik operasyonlarına yaklaşımlarını acilen gözden geçirmeye çağırılmaktadır. 90'lı yıllarda Türkiye devleti tarafından yaygın ve sistematik bir şekilde uygulanan, ve hiçbir zaman etkin bir şekilde adalet önüne çıkarılmayan insan hakları ihlallerinin tekrar yaygınlaşması, Türkiye'nin mevcut ve gelecek nesilleri için bir felaket olur. Uluslararası toplum, özellikle Türkiye'nin müttefikleri, bu dik düşüşü izleyerek sessiz kalmamalıdır.

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ HEYETİ SUR'DA İNCELEMELERDE BULUNDU

Uluslararası Af Örgütü Genel Sekreteri Salil Shetty, Avrupa ve Orta Asya Direktörü John Dalhuisen, Türkiye Araştırmacısı Andrew Gardner ve Türkiye Şubesi Direktörü İdil Eser, 21 Mayıs tarihinde, operasyonlar ve çatışmaların devam ettiği Sur'da incelemelerde bulundu.

TÜRKİYE'DE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜNÜN DÜNÜ, BUGÜNÜ, YARINI

Ankara aktivist grubumuz 3 Mayıs Basın Özgürlüğü Günü kapsamında 7 Mayıs'ta "Türkiye'de Basın Özgürlüğünün Dünü, Bugünü, Yarını" başlıklı bir söyleşi düzenledi. Nazım Hikmet Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen etkinlikte Türkiye'de ifade ve basın özgürlüğüne yönelik ihlalleri gazeteci Kemal Göktaş (Cumhuriyet Gazetesi), Uzm. Sibel Tekin (Seyr-i Sokak ve Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi) ve Esra Koçak (Türkiye Gazeteciler Sendikası, Ankara Şubesi Başkanı) ile masaya yatırdı.

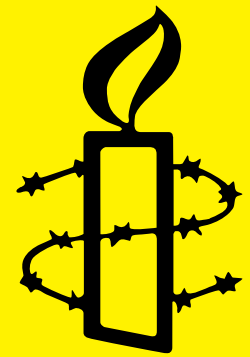
HOMOFOBİ VE TRANSFOBİYE KARŞI SEN DE "FOBİNİ UÇUR" 2!

17 Mayıs 1990 yılında Dünya Sağlık Örgütü de Uluslararası Hastalık Sınıflandırması (ICD) ile eşcinselliğin ruhsal bir bozukluk olmadığı kararını almış ve bu kavramı hastalık sınıflandırmalarından çıkarmıştır. O tarihten bu yana 17 Mayıs dünyanın çeşitli bölgelerinde "Uluslararası Homofobi ve Transfobi Karşıtı Gün" (IDAHOT) olarak kutlanmaktadır.

Bu bağlamda geçen yıl olduğu gibi bu yıl da İstanbul ve İzmir'de uçurtmalarımızı Aşk ve Özgürlük için uçurduk. İstanbul'da Caddebostan'da bir araya geldik. İzmir'de Alsancak Kordon Vapur İskelesi karşısında fobimizi uçurduk ve Çocuklar için "Farklılık Ne Güzel!" resim atölyesi ve Yoga Yollarda ekibi ile bir yoga atölyesi gerçekleştirdik.

ULUSLARARASI
AF ÖRGÜTÜ

MÜLTECİ KADINLARIN HİKAYESİ: "GEÇ GELEN BAHAR" BELGESEL FİLM GÖSTERİMİ

20 Haziran Dünya Mülteciler Günü kapsamında İzmir aktivist grubumuz 21 Haziran'da Gestin Cafe'de "Geç Gelen Bahar" belgesel film gösterimi gerçekleştirdi. Bir mülteci olan Bahar Osman'ın yaşam mücadelesini konu alan ve Bahar'ın Süleymaniye'den başlayıp Kanada'ya uzanan, uzun ve yaşanmışlıklarla dolu hayat hikayesini anlatan film gösteriminin ardından belgeselin Görüntü Yönetmeni Azad Türk'ün katılımıyla, göç etmek zorunda kalıp başka coğrafyalarda yaşam mücadelesi veren mülteciler üzerine bir söyleşi gerçekleştirildi.

20 HAZİRAN DÜNYA MÜLTECİLER GÜNÜ'NDE SESLENDİK: MÜLTECİ HAKLARI SINIR TANIMAZ!

Dünya genelindeki milyonlarca mültecinin çok küçük bir kısmı, içinde buldukları belirsizliği kırıp yeni bir başlangıç yapabilecekleri yerlere yerleşebiliyor. Avrupa ve Kuzey Amerika'da mülteciler için koruma bulmak gittikçe zorlaşıyor. Sığınmak için gelenler gözümlerine alınıyor, şiddete uğruyor, geri gönderiliyorlar. Mülteciler, Türkiye de dahil birçok ülkede insan haklarına erişemiyorlar. Sığındıkları ülkelerin neredeyse tamamında hedef gösterilme, ayrımcılığa ve şiddete uğrama tehdidiyle karşı karşıya kalıyorlar. Devletler uluslararası anlaşmalarda mültecilerin insan haklarını yok sayıyor.

20 Haziran Dünya Mülteciler Günü'nde mültecilerin yaşadığı hak ihlallerine ve uluslararası toplumun kayıtsızlığına karşı önce Galatasaray Lisesi önünde bir araya geldik ve basın açıklamamızı okuduk. Ardında Kadıköy'de Bahariye Caddesi üzerinde bir eylem düzenledik ve mülteci hakları broşürlerimizi dağıttık.

Ankara aktivist grubumuz ise 20 Haziran'da yayınlanmak üzere bir sokak röportajı gerçekleştirdi ve insanlara sordu: "Mülteci Kimdir?" Mültecilerin neden ülkelerini terk ettiklerine dair farkındalık yaratmayı amaçlayan video röportaj sosyal medya ağlarımızdan yaygınlaştırıldı. Videoya ulaşmak için: <https://goo.gl/kcING4>

Mülteciler için güvenli ve onurlu bir yaşam mücadelemize siz de katılın: YollardakiHaklar.org

HAKLAR İÇİN
YAZ

EN BÜYÜK KÜRESEL İNSAN HAKLARI KAMPANYAMIZ **HAKLAR İÇİN YAZ** BAŞLADI!

12 yıldır 80'den fazla ülkede topladığımız imzalar, mektuplar ve mesajlar sayesinde hayatlara etki etmeye devam ediyoruz.

Bu yıl Eren Keskin, İlham Tohti, Edward Snowden, Şavkan, Annie Alfred ve Barış Nehri Vadisi halkları için harekete geçiyoruz.

Siz de bu küresel hareketin parçası olun!

HaklarİcinYaz.Org.Tr